

اتانازی از دیدگاه اخلاق اسلامی

سعید محمدپور^۱

چکیده

یکی از مباحث مهم در اخلاق پزشکی، اتانازی یا قتل ترحم آمیز می باشد. اتانازی عملی است که در آن، با روشی اعم از تزریق داروی کشنده یا خودداری از درمان، به حیات بیمار خاتمه داده می شود. بر اساس نوع عملکرد پزشک، که از جنس «فعل» یا «ترک فعل» باشد، اتانازی به دو نوع «فعال» و «غیر فعال» تقسیم می شود. چنانچه اتانازی به خواست بیمار صورت گیرد آن را «داوطلبانه» و در صورتی که بیمار قادر به تصمیم گیری نباشد، اتانازی را «غیرداوطلبانه» می نامند؛ از نظر اخلاق اسلامی تمام اقسام اتانازی مذموم می باشد و طبق نظام حقوقی اسلام، اتانازی غیر داوطلبانه، قتل عمد شمرده می شود. در اتانازی غیر فعال نیز، زمانی که فرد دارای حیات پایدار نباشد و قتل به سبب انجام ندادن کاری واقع شود، حکم حرمت قابل تردید و تأمل است و البته به صراحت هم نمی توان حکم به عدم حرمت صادر نمود چرا که دلیلی بر جایز بودن این کار وجود ندارد و در جواز آن شک داریم که عمومات و اطلاقات حرمت قتل نفس شامل این مورد شده و حرمت آن ثابت می شود. حکم وضعی ضمان به دیه و قصاص برای قاتل نیز در برخی از فروع، مورد اختلاف فقیهان است.

کلمات کلیدی: اتانازی، اخلاق پزشکی، ادیان توحیدی، خودمختاری، شیب لغزنده، فلسفه رنج ها